

Beantwoording technische vragen ONS Bernheze en Centrumrechts Bernheze over de jaarstukken 2025		
Partij	Vraag	Antwoord
ONS Bernheze	1. Woningbouwopgave In de beantwoording wordt aangegeven dat geen volledig inzicht bestaat in het aantal woningen dat momenteel in aanbouw is. Vraag: Kan alsnog een overzicht worden verstrekt van: • het aantal woningen dat per 1 juni 2026 gereed is; • het aantal woningen dat momenteel in aanbouw is; • het aantal woningen waarvoor reeds een onherroepelijke vergunning is verleend; • de prognose voor het behalen van de doelstelling van 1.160 woningen eind 2026	Momenteel werken wij met een nieuw programma voor de monitoring van onze woningbouwplannen. Dit programma is nog in on-going ontwikkeling, momenteel kunnen we uit dit programma geen accurate cijfers halen aangaande de gevraagde aantallen. In de toekomst kan dit wel en zodra dit het geval is zullen wij met een onderbouwing in cijfers terugkomen naar de raad. Voor een volledig en betrouwbaar antwoord zijn we ook afhankelijk van de cijfers uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen en de 'bouwers' die hun project daadwerkelijk gereed melden (dit gebeurt soms pas maanden later). De op dit moment bekende cijfers geven aan dat tot en met april 2026 976 woningen zijn gebouwd. Daarnaast zijn er in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen momenteel 320 woningen start bouw gemeld. We liggen op schema, met de doelstelling om ca 2000 woningen te bouwen tussen 2022 en 2030. Met nu netto 2687 woningen in de planning tot 2035 is de prognose dat we dit gaan behalen. Met kanttekening dat nog niet bekend is welke rol netcongestie of externe onvoorziene omstandigheden hierin opspelen de komende jaren. De laatst vastgestelde cijfers zijn 976 woningen gebouwd tot en met april 2026.

ONS Bernheze	2.Aanbestedingsrechtmatigheid In de beantwoording wordt aangegeven dat de ruimte tot de verantwoordingsgrens beperkt wordt. Vraag: Kan worden aangegeven: • welk percentage dit vormt van de verantwoordingsgrens; • welke concrete verbetermaatregelen inmiddels zijn ingezet?	De € 478.576, - aan aanbestedingsonrechtmatigheden in 2025 bedroegen 22% van de verantwoordingsgrens van € 2.135.022, -. In het eerste kwartaal van 2026 is het nieuwe contractbeheersysteem in gebruik genomen. Hiermee kan beter worden gemonitord welke contracten wanneer gaan aflopen en voor welke contracten Europees zal moeten worden aanbesteed.
ONS Bernheze	3 Uitvoering aanbevelingen Rekenkamer In de beantwoording wordt aangegeven dat een aanbeveling niet volledig is uitgevoerd vanwege capaciteitsgebrek. Vraag: Welke concrete capaciteit (fte) ontbreekt hiervoor en op welke termijn verwacht het college alsnog volledige uitvoering te kunnen geven aan deze aanbeveling?	Een verkenning en vergelijking van andere subsidiesystematieken vraagt veel ambtelijke capaciteit. Vooral ook omdat we bij een verkenning ook de niet professionele organisaties zouden moeten betrekken. We subsidiëren veel organisaties, dat betekent dus dat voor een participatietraject ambtelijke capaciteit nodig is. Er is (nog) niet berekend hoeveel capaciteit exact extra nodig is om dit te kunnen uitvoeren. Mede omdat we van organisaties geen bezwaren ontvangen op de huidige subsidiesystematiek is ervoor gekozen om geen verkenning naar subsidiesystematieken uit te voeren. Hierover is de raad geïnformeerd middels de notitie ter informatie 'Subsidie vergelijking niet-professionele instellingen' van 28-5-2025

ONS Bernheze	4 Openbaar groen en speelvoorzieningen In de beantwoording wordt aangegeven dat werkzaamheden zijn doorgeschoven. Vraag: Kan een overzicht worden verstrekt van de projecten die hierdoor zijn vertraagd, inclusief de oorspronkelijke planning en de actuele planning?	Aan uw raad wordt voorgesteld het budget voor de bewustwordingscampagne over te hevelen. De uitvoering voor overige werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de budgetten 2026. Het onderhoud aan de valondergronden van speeltoestellen is in 2025 niet uitgevoerd vanwege budgettaire redenen. De kosten voor het vervangen van de verschillende valondergronden vielen hoger uit dan vooraf was ingeschat. Daarbij speelt mee dat de werkzaamheden in de winterperiode minder geschikt zijn om uit te voeren. Om deze redenen is ervoor gekozen het vervangen door te schuiven naar het voorjaar van 2026, zodat dit efficiënter en onder betere omstandigheden kan plaatsvinden. De opdracht is inmiddels uitgevoerd. De vertraging in de contractverlenging/aanbesteding m.b.t. maaien is ontstaan door areaaluitbreidingen en kostenstijgingen in de sector. Hierdoor sloot de bestaande aanpak niet langer aan op het beschikbare budget en de gewenste uitvoering. Op basis daarvan is voor 2026 gekozen voor een aanbesteding in vier afzonderlijke onderdelen. Deze deelopdrachten zijn opgesteld in overeenstemming met het bestek en zodanig ingericht dat ze beter beheersbaar en passend binnen de financiële kaders kunnen worden uitgevoerd.
--------------------------------	--	---

ONS Bernheze	5 Leges Omgevingswet In de beantwoording wordt aangegeven dat enkele grote projecten een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan de opbrengsten. Vraag: Kan worden aangegeven welk deel van de meeropbrengst structureel en welk deel incidenteel van aard is?	Deze zijn incidenteel van aard. Jaarlijks wordt opnieuw geïnventariseerd wat er aan grote projecten worden verwacht en de tarieven daarop aangepast zodat op begrotingsbasis het geheel maximaal kostendekkend is
ONS Bernheze	6 Algemene reserve Uit de jaarstukken blijkt een aanzienlijke reservepositie. Vraag: Kan een actueel overzicht worden verstrekt van: • de vrij besteedbare algemene reserve; • de reserve “nog nader te bestemmen”; • reeds geclaimde bedragen binnen deze reserve; • het daadwerkelijk beschikbare saldo per 1 januari 2026?	De reserve nog nader te bestemmen is de algemene reserve van Bernheze. Deze reserve is vrij besteedbaar met de voorwaarden dat reserves uitsluitend in kunnen worden gezet voor incidentele kosten (kosten met een onvoorwaardelijke einddatum). De stand van de reserve ultimo 2025 was € 33.010.259. Per saldo hebben we € 5.229.121 aan onttrekkingen geraamd. Op dit moment is het geschatte saldo ultimo 2026 € 27.781.138. In bovenstaande berekening is al rekening gehouden met de effecten van de 1ste turap 2026 en het raadsvoorstel 'Overhevelingen budgetten van 2025 naar 2026'.

CRB	01. Behaalde positieve resultaten sinds 2019 Ondanks de discussie over het ‘ravijnjaar’ (gewijzigd in te gaan per 2028, niet 2026...) en toekomstige tekorten die de afgelopen jaren werd gevoerd, heeft Bernheze sinds 2019 bijna € 37 miljoen euro aan positieve jaarrekeningresultaten gerealiseerd. Wanneer een gemeente jaar na jaar aanzienlijke overschotten realiseert, verdient dat niet alleen een compliment voor het zorgvuldig financieel beheer, maar ook een kritische beschouwing. Overschotten betekenen immers dat geld dat door inwoners is opgebracht via belastingen, heffingen en rijksmiddelen niet volledig zijn ingezet voor de doelen waarvoor deze beschikbaar waren gesteld. Inwoners mogen dan ook verwachten dat wij onderzoeken waarom deze middelen niet zijn besteed en of dit wenselijk is. Juist hier ligt een belangrijke taak voor de raad. Deze zou niet alleen moeten kijken naar rechtmatigheid en financiële risico's, maar ook actief moeten onderzoeken welke mogelijkheden er bestaan om overschotten ten goede te laten komen aan inwoners en niet vrijwel als een automatisme geheel in het spaarpotje te deponeren. Dat kan bijvoorbeeld door investeringen in leefbaarheid, verkeersveiligheid, sportvoorzieningen, maatschappelijke ondersteuning of lastenverlichting. Te vaak verdwijnen positieve resultaten vrijwel automatisch naar algemene reserves, bestemmingsreserves, of zoals nu is voorgesteld in het potje ‘reserve nog nader te bestemmen’. Zonder een fundamentele politieke discussie over alternatieven. Uiteraard zijn gezonde reserves belangrijk voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Maar reserves zijn geen doel op zich. Publiek geld behoort uiteindelijk een publiek doel te dienen. Daarom zou de behandeling van de jaarrekening nadrukkelijk moeten beginnen met de vraag hoeveel van het gerealiseerde overschot daadwerkelijk nodig is voor risicoafdekking en toekomstige verplichtingen. Het resterende deel kan vervolgens worden beoordeeld op mogelijkheden om inwoners direct of indirect te laten profiteren. Denk aan een tijdelijke verlaging van lokale lasten, het versneld uitvoeren van achterstallige investeringen of het beschikbaar stellen van middelen voor	De resultaten zijn voornamelijk het gevolg van incidentele mee- en tegenvallers. In het raadsvoorstel is een korte samenvatting opgenomen van de mee- en tegenvallers. En in de jaarstukken op pagina 187 t/m 193 vindt u een uitgebreidere analyse van de mee- en tegenvallers met een toelichting per mee- of tegenvaller. In deze analyse is aangegeven dat de mee- en tegenvallers allen incidenteel zijn. In de jaarstukken vanaf pagina 167 is een uitgebreide toelichting opgenomen over de reservepositie van onze gemeente. In deze toelichting is per reserve de toevoegingen en onttrekkingen opgenomen gedurende het jaar 2025. Daarnaast is een toelichting opgenomen per reserve wat het doel van elke reserve is. De vervolgvraag hoeveel daarvan beschikbaar had kunnen worden gesteld voor nieuw beleid of lastenverlichting is echter niet eenduidig te beantwoorden. Niet iedere toevoeging aan een reserve is namelijk vrij besteedbaar. Een deel van de reserves heeft een specifiek doel (bestemmingsreserves) of is nodig voor risicoafdekking (weerstandsreserve). Daarnaast gaat het bij reservemutaties vaak om incidentele middelen, terwijl lastenverlichting of nieuw beleid in veel gevallen ook structurele financiële gevolgen kan hebben. Daarom kan niet zonder nadere politieke en financiële afweging worden gesteld welk bedrag beschikbaar was voor alternatief gebruik. Die afweging hoort thuis bij integrale besluitvorming, bijvoorbeeld bij de
-------------------	---	---

	initiatieven vanuit de samenleving. Vragen aan het college: - Waarom zijn de begrotingen structureel voorzichtiger dan de uiteindelijke resultaten? - Welk deel van deze overschotten is incidenteel en deels structureel? - Hoeveel is totaal toegevoegd aan reserves en hoeveel had beschikbaar gesteld kunnen worden voor nieuw beleid of lastenverlichting?	kadernota of begroting, waarbij alle claims, risico's, ambities en financiële ruimte in samenhang worden beoordeeld.
--	--	---

CRB	02. Titel boekwerk 'Jaarrekening 2025, gemeente Bernheze'. Het lijvige boekwerk dat ons door het college ter vaststelling is voorgelegd draagt de titel: 'Jaarrekening 2025, gemeente Bernheze', echter dit zou naar ons inzicht de titel 'Jaarstukken 2025, gemeente Bernheze' dienen te dragen. Uit de literatuur hierover blijkt namelijk dat 'Jaarstukken' bestaan uit een 'Jaarverslag' en de 'Jaarrekening'. In bovenbedoeld boekwerk zijn beide laatst genoemde stukken echter samen ondergebracht: de vlag dekt hierdoor niet de lading. Zie de Jaarstukken over 2019, 2020 2021, 2022 Gemeente Bernheze. Echter, vanaf 2023 tot en met 2025 blijkt dit boekwerk als Jaarrekening Gemeente Bernheze te zijn getiteld. Vraag: Wij vernemen van het college graag of we dit niet goed zien en of u bereid bent deze titel op het voorblad van de jaarstukken in de toekomst te corrigeren.	Wij begrijpen de opmerking en kunnen ons vinden in deze constatering. Het document bevat zowel het jaarverslag als de jaarrekening en valt daarmee onder de bredere noemer 'jaarstukken'. De titel 'Jaarrekening' dekt daarmee inderdaad niet volledig de lading van het gehele document. Er is geen inhoudelijke onduidelijkheid beoogd; het gaat om de benaming van het document. Om beter aan te sluiten bij de gebruikelijke terminologie en bij de eerdere lijn in Bernheze, zullen wij dit in toekomstige jaren aanpassen en op het voorblad de titel 'Jaarstukken' hanteren.
------------	---	---

CRB	03. Smart formuleren van de jaarstukken Het college dient de doelen in de jaarstukken SMART te formuleren: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden, waaronder óók op de Toekomst gericht. CRB is van oordeel dat het college hier niet voldoende aan heeft voldaan, omdat doelen op verschillende / vele punten te algemeen zijn geformuleerd, streefwaarden soms ontbreken en de koppeling tussen doelen en indicatoren niet altijd duidelijk is. CRB vindt bij de behandeling van jaarstukken vooral deze vragen relevant: - Was het doel SMART geformuleerd? - Is een streefwaarde opgenomen? - Is het doel daadwerkelijk behaald? - Zo niet, waarom niet? - Welke financiële middelen zijn ingezet? - Heeft de inzet ook het gewenste maatschappelijke effect gehad? Goede jaarstukken beantwoorden eigenlijk de drie klassieke BBV-vragen ('Besluit Begroting en Verantwoording'): - Wat wilden we bereiken? - Wat hebben we daarvoor gedaan? - Wat heeft het gekost? Gisteren overhandigde ik een stuk aan wethouder mevrouw S. Kraus, waarin we een aantal voorbeelden geven van doelen die naar ons inzicht in de Jaarstukken niet SMART zijn geformuleerd.	Wij herkennen het belang van SMART geformuleerde doelen en onderschrijven ook dat de jaarstukken zo goed mogelijk antwoord moeten geven op de drie klassieke BBV-vragen. Tegelijkertijd blijft het bij het opstellen van de jaarstukken zoeken naar een goede balans. Enerzijds willen we doelen, prestaties en effecten zo concreet mogelijk maken, inclusief indicatoren en waar mogelijk streefwaarden. Anderzijds willen we de jaarstukken ook beknopt, leesbaar en toegankelijk houden voor raad, inwoners en andere belanghebbenden. Daarnaast geldt dat niet alle maatschappelijke doelen zich eenvoudig laten vertalen naar één meetbare indicator of harde streefwaarde. Bij sommige doelen gaat het om ontwikkelingen die door meerdere factoren worden beïnvloed, waardoor het maatschappelijk effect niet altijd één-op-één aan gemeentelijke inzet is toe te schrijven. Dat neemt niet weg dat wij de opmerking van de serieus nemen. We zullen bij het opstellen van de volgende jaarstukken nadrukkelijker kijken of we deze waar mogelijk meer SMART kunnen formuleren. Daarmee willen we de kwaliteit van de verantwoording verder verbeteren, zonder dat dit ten koste gaat van de leesbaarheid van de stukken.
-------------------	--	---

CRB	04. Overschotten dienen deels terug te vloeien naar de samenleving. De behandeling van de Jaarstukken is dus niet slechts een technische financiële exercitie, maar een essentieel moment waarop de huidige gemeenteraad controleert of de door de (vorige..) raad gestelde beleidsdoelen zijn gerealiseerd en of het (vorige...) college op verantwoorde wijze met publieke middelen is omgegaan. Te vaak ligt bij de behandeling van de Jaarstukken de nadruk op de vraag of de cijfers kloppen, terwijl de veel belangrijkere vraag onvoldoende wordt gesteld: wat betekenen deze cijfers voor onze inwoners? Hierdoor vormen de jaarstukken niet alleen een terugblik op het verleden, maar ook een belangrijke basis voor toekomstige politieke en financiële keuzes. De jaarstukken bieden bovendien inzicht in budgetten die structureel niet worden benut. Wanneer bepaalde posten meerdere jaren achtereen onderuitputting (dat er minder geld is uitgegeven dan de gemeenteraad daarvoor had begroot) laten zien, moet de raad zich afvragen of deze middelen niet effectiever kunnen worden ingezet. Een overschot kan immers ook wijzen op ambities die niet worden waargemaakt of op beleid dat onvoldoende tot uitvoering komt. De raad zou daarom niet uitsluitend de rol van financieel controleur moeten vervullen, maar ook die van kritisch adviseur namens de inwoners. Niet alleen de vraag 'is het geld correct besteed?' moet centraal staan, maar ook; - 'had het geld beter besteed kunnen worden?' of - 'is er nog ruimte voor nieuw beleid', - 'kunnen we lasten van inwoners verlagen', etc. Want uiteindelijk gaat het niet om het maximaliseren van reserves of het presenteren van mooie financiële resultaten. Het gaat om de vraag of de beschikbare middelen daadwerkelijk bijdragen aan een betere gemeente voor onze inwoners. En als er ruimte is ontstaan door overschotten, dan verdient het serieus onderzoek of die ruimte kan worden benut om voorzieningen te verbeteren, investeringen te versnellen of de financiële druk op inwoners te verlagen. Dat is niet alleen financieel verantwoord, maar ook democratisch verantwoord. Want geld dat niet nodig is voor risico's of wettelijke verplichtingen, hoort niet op de plank te blijven liggen. Dat hoort terug te vloeien naar de samenleving waarvoor het bedoeld is.	Wij begrijpen de gedachte dat overschotten, waar mogelijk, ten goede moeten komen aan onze inwoners. Tegelijkertijd moeten we zorgvuldig zijn. Niet elk overschot is vrij besteedbaar en niet elke reserve kan zomaar worden ingezet. Een deel is nodig voor risico's, verplichtingen, investeringen of eerder vastgesteld beleid. Bovendien zijn overschotten vaak incidenteel, terwijl lastenverlichting meestal structurele gevolgen heeft. Als er daadwerkelijk vrije ruimte is, hoort de afweging over inzet daarvan thuis bij begroting. Daar kan de raad integraal beoordelen of middelen worden ingezet voor lastenverlichting, nieuw beleid, voorzieningen of versterking van de financiële positie.
-------------------	--	--

Vragen:

Bent u bereid om de overschotten die thans in de diverse spaarpotten van de gemeente gedeponereerd zijn deels terug te laten vloeien naar de inwoners van Bernheze, die de laatste jaren toch al met vele lastenverzwaringen geconfronteerd werden en ongetwijfeld in de nabije toekomst nog geconfronteerd zullen worden, en hiertoe nieuwe voorstellen aan de raad ter besluitvorming voor te leggen?

CRB	05. Voorgenomen verbouwing van De Misse 2-4-6 te Heesch/ toekomstige verplichtingen. Vragen - Zijn in de 'Jaarstukken 2025', - op de toekomst gericht - al de voorgenomen verbouwing van De Misse 2-4-6 te Heesch benoemd/ ondergebracht, thans geraamd op € 22 miljoen? - Sluit u het uit dat dit laatstgenoemd bedrag in de toekomst fors kan oplopen naar € 30 miljoen of zelfs hóger?	Vraag 1: In de jaarrekening worden uitsluitend de gerealiseerde kosten opgenomen en dus geen ramingen voor toekomstige uitgaven. Vraag 2: Het bedrag dat nu is opgenomen in het Financieel Investeringsoverzicht, betreft de kosten voor de bouwkundige aanpassingen. Dit zijn niet alle kosten van de renovatie voor realisatie van De Misse 2 4 6. Kosten die nog niet in beeld zijn, zijn: • Tijdelijke huisvesting voor gemeente en SCC De Pas • Inrichting en inventaris Voor de tijdelijke huisvesting wordt momenteel een programma van eisen opgesteld, na afronding van dit plan kunnen de te verwachten incidentele kosten hiervoor berekend worden. Voor de inrichting en inventaris is het nog op te stellen definitief ontwerp noodzakelijk, om te kunnen berekenen welke investering benodigd is. De reeds bekende kostenraming is dus incompleet en het totaal benodigde budget is aanzienlijk hoger. Besluitvorming door de gemeenteraad over het definitief ontwerp, tijdelijke huisvesting, plan voor exploitatie en beheer en de totale kosten wordt verwacht in de tweede helft van 2027.
------------	--	--

CRB	06. Bouw van woningen. Op pag. 15 en pag. 187 (Jaarstukken 2025) zijn de kosten van wonen vermeld. Op pag. 16 een financiële toelichting. De raad dient uit deze cijfers de verwezenlijking van het aantal woningen te achterhalen, hetgeen – voor ons - een nogal lastige wijze is om het aantal (te bouwen) woningen helder te krijgen. Vraag: Kan betreffende toelichting beter?	Onze opgave vanuit het rijk en de provincie is 2000 woningen tussen 2022 en 2030. Waarvan 1200 in de periode 2022-2026. Minimaal 30% van de nieuwbouw dient sociale huur te zijn, totaal 70% betaalbaar (t/m 420.000 euro) en de overige 30% is vrije sector. De nieuwbouw verdelen we vervolgens als volgt over de kernen: Ongeveer 50% van de te realiseren woningen komt in Heesch- 20% in Heeswijk Dinther, 20% in Nistelrode, 5% in Loosbroek en 5% in Vorstenbosch.
CRB	07. Beleidsindicatoren Nieuw gebouwde woningen. Pag. 68: Beleidsindicatoren Nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 woningen). Het is voor CRB niet duidelijk hoeveel woningen er nieuw gebouwd zijn in 2025, hier ontbreekt namelijk – naar ons inzicht - het jaar 2025. Vragen: Hebben we dit juist en kan deze toelichting beter?	Dit betreffen de verplichte indicatoren van de BBV van www.waarstaatjegemeente.nl. Op het moment van schrijven zijn de cijfers van 2025 echter nog niet gepubliceerd.
CRB	08. Aantal nog in 2026 te bouwen woningen. Pag. 132: op 16 december 2021 heeft de raad de 'Woonvisie' vastgesteld, met daarin een taakstelling van 1.160 woningen tot en met 2026. De kwantitatieve opgave op langere termijn – tot en met 2030 – bedraagt 1.800 woningen. Van deze taakstelling zijn tot en met 2025 888 woningen gerealiseerd. Als vervolg op de woonvisie is op 16 december 2025 het 'Programma Volkshuisvesting' vastgesteld. Deze treedt vanaf 13-1-2026 in de plaats van de Woonvisie. Vragen: - Is de taakstelling in het programma 'Volkshuisvesting' gelijk aan de 'Woonvisie'? - Betekent dit dat er in 2026 nog 272 woningen gebouwd gaan worden?	Ja, de taakstelling in het programma volkshuisvesting is gelijk aan de taakstelling in de woonvisie. Voor een volledig en betrouwbaar antwoord zijn we afhankelijk van de cijfers uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen en de 'bouwers' die hun project daadwerkelijk gereed melden (dit gebeurt soms pas maanden later). De op dit moment bekende cijfers geven aan dat tot en met april 2026 976 woningen zijn gebouwd. Daarnaast zijn er in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen momenteel 320 woningen start bouw gemeld.

CRB	09. Reserve huisvesting De Misse. Vragen: - Blz. 169 staat Reserve huisvesting de Misse 194.000 euro vermeld. Waarvoor is dit bedrag gereserveerd, dit lijkt ons niet voor de verbouwing? - Op blz. 172 staat: 'De reserve dient ter dekking van toekomstige afschrijvingslasten en/of incidentele kosten als gevolg van het gebouw'. Wilt u dit toelichten?	Deze reserve is gevormd uit de opbrengsten van de tijdelijke verhuur een verdieping van het gemeentehuis. Deze reserve is bedoeld om een de jaarlijkse toekomstige afschrijvingslasten als gevolg van de verbouw van het pand de Misse 2-4-6 te dekken.
CRB	09. Grondverwerving. Vragen: Blz. 7: - Waarom is de gemeente in 2025 actief aan de slag gegaan met grondverwerving - Met welk doel? - Waarom niet specifiek / SMART aangegeven?	De raad heeft in haar raadsvergadering van 24 januari 2024 de nota grondbeleid 2024-2027 vastgesteld. Daarin is een actievere grondhouding bepaald ten aanzien van woningbouw. Dit kwam ook terug in de uitvoering in 2025. Om te zorgen dat de jaarrekening overzichtelijk en leesbaar blijft, worden updates conform reeds door uw raad vastgesteld beleid slechts beknopt toegelicht en daarom is dit hier niet specifiek(er) opgeschreven.
CRB	10. Verwerving gronden in Heeswijk-Dinther. Vragen: - Waarom dienden noodzakelijke gronden door de gemeente verworven te worden, in HWD en Heesch? - Waarom was hiervoor zelfs onteigening in beeld? - Waarom niet specifiek/ SMART aangegeven?	Het gaat hier om de laatste gronden behorende bij de woonwijken "De Bunders" en "Heeswijkse Akkers". Voor een uitgebreide toelichting op de noodzaak verwijzen wij naar het raadsbesluit tot onteigening van 18 december 2025 (voor "De Bunders") en het raadsbesluit voor het verzoek tot onteigening bij de Kroon van 14 december 2023 (voor "Heeswijkse Akkers"). Om te zorgen dat de jaarrekening overzichtelijk en leesbaar blijft, worden updates conform reeds door uw raad vastgesteld beleid slechts beknopt toegelicht en daarom is dit hier niet specifiek(er) opgeschreven.

CRB	11. Onderschrijding kosten sportzaal Bernrode, blz. 17. Vragen: * Hoe groot was de onderschrijding kosten sportzaal Bernrode? * Hoe is dit bedrag besteed? * Waarom niet specifiek/ SMART aangegeven?	Het saldo van kosten en baten van de sportzaal Bernrode is € 108.669 in 2025 (zie raadsvoorstel). Dit saldo is onderdeel van het jaarrekeningresultaat 2025. Bij tekstuele toelichtingen op financiële afwijkingen horen de relevante bedragen te worden vermeld, zodat de raad direct inzicht heeft in de omvang van de afwijking. In deze jaarrekening is dat niet overal consequent gebeurd. Wij zullen hier bij de volgende jaarrekening nadrukkelijker op letten. Voor de derde vraag zie antwoord vraag 2.
CRB	12. Wachtijd voor hulp bij Wegwijzer. Vragen: - Blz. 26: begrijpen wij het goed dat de wachtijd voor hulp bij Wegwijzer 3 maanden bedraagt? - Is dat acceptabel? - Waarom niet specifiek / SMART aangegeven?	De wachtijd van drie maanden is niet wenselijk. Het streven blijft om inwoners eerder van dienst te kunnen zijn.

CRB	13. Kosten projectleider AZC. Op 18 september 2025 diende de ‘Stichting Rechtswinkel Bernheze’ een Woo-verzoek bij het college in over onder meer de kosten van de (ingehuurde) projectleider AZC. Zie: https://wooloket.bernheze.org/o/dossier/1721114743?q=Kosten%20Projectleider%20AZC Uit de door het college verstrekte en openbaar gemaakte documenten bleek dat deze projectleider in de jaren 2024 – 2025 (in twee jaar tijd!) bijna € 270.000,00 bij de gemeente heeft gedeclareerd. Het jaarsalaris van een burgemeester van een gemeente van 24.001 – 40.000 inwoners bedraagt € 102.720, -- De projectleider AZC declareerde dús € 32.300, -- per jaar méér dan de burgemeester als jaarsalaris ontving. Vragen: - Acht u deze kosten niet exorbitant hóóg? - Wat heeft deze projectleider tot op heden ons, de Bernheze gemeenschap, opgeleverd? - Waar zijn deze kosten in de jaarstukken 2025 genoemd en ondergebracht? - In het geval deze kosten niet in de jaarstukken 2025 zijn genoemd en ondergebracht, wat is hiervan de reden? - Waarom niet specifiek/ SMART aangegeven?	Vraag: Acht u deze kosten niet exorbitant hóóg? De betreffende kosten uit de genoemde Woo-stukken hebben betrekking op de jaren 2023 tot en met 2025. De kosten voor deze inhuur zijn niet exorbitant hoog wanneer deze in de juiste context worden gezien. Allereerst moet rekening worden gehouden met de schaarste en specialistische aard van de gevraagde expertise. Voor dit type werkzaamheden is de markt krap, waardoor tarieven hoger liggen dan bij meer generieke functies. Daarnaast omvat het uurtarief van externe inhuur meer dan alleen het salaris. In het tarief zijn onder andere kosten voor Btw, sociale lasten, verzekeringen, opleidingen, continuïteitsrisico's en overhead inbegrepen. Bij interne medewerkers worden deze kosten vaak minder zichtbaar meegenomen, terwijl ze wel degelijk aanwezig zijn. Ook biedt externe inhuur flexibiliteit: de inzet kan worden afgestemd op de actuele behoefte en kan relatief eenvoudig worden op- en afgeschaald. Hiermee worden langdurige verplichtingen en structurele personeelskosten voorkomen. Dit kan per saldo juist kostenefficiënt zijn. Tot slot levert de inzet van een ervaren externe professional vaak directe toegevoegde waarde op, doordat deze snel inzetbaar is, beschikt over actuele kennis en weinig inwerktijd nodig heeft. Dit kan leiden tot een hogere productiviteit en kwaliteit, wat de kosten rechtvaardigt. Gelet op deze factoren kan niet worden gesteld dat de kosten buitensporig zijn, maar eerder
-------------------	---	---

		marktconform en passend bij de gevraagde inzet.
--	--	---

		Vraag: Wat heeft deze projectleider tot op heden ons, de Bernheze gemeenschap, opgeleverd? In z'n algemeenheid heeft deze projectleider de gemeente geholpen invulling te geven aan de wettelijke verplichtingen op het gebied van huisvesting van asielzoekers en Oekraïners. Meer concreet is onder zijn regie de crisisnoodopvang voor Oekraïners aan de Zandkant in Heeswijk-Dinther ingericht, beheert en weer ontmanteld. Ook de aankoop en verbouwing van het plan aan de Tramplein in Nistelrode is onder zijn leiding gebeurt. Ook is het pand aan het Tramplein verbouwd onder zijn regie. Daarnaast is deze projectleider verantwoordelijk voor het huisvesten van asielzoekers. Daarvoor is een inwoners-enquête uitgezet en zijn diverse locatie onderzocht en voorgelegd aan het COA. Vraag: Waar zijn deze kosten in de jaarstukken 2025 genoemd en ondergebracht? Deze kosten zijn onderdeel van taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie van € 7.024.039 in de tabel op pagina 34. Vraag: Waarom niet specifiek/ SMART aangegeven? Voor het antwoord op uw tweede vraag zie het antwoord op vraag 2.
--	--	---

CRB	14. Kosten inwoners-enquête. Medio juni 2025 hield het college een inwoners-enquête met betrekking tot het voornemen om binnen Bernheze een AZC te vestigen. Op 13 juni 2025 verzocht Rechtswinkel Bernheze het college de kosten van deze enquête bekend te maken en te specificeren. De totaalkosten bleken € 22.645, - te bedragen, exclusief de kosten van de projectleider. Vragen: - Waar zijn deze kosten in de jaarstukken 2025 genoemd en ondergebracht? - Waarom niet specifiek/ SMART aangegeven?	Deze kosten zijn onderdeel van taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie van € 7.024.039 in de tabel op pagina 34. Voor het antwoord op uw tweede vraag zie het antwoord op vraag 2.
------------	---	---